

PRETLAK

STUDENTSKÝ INFORMAČNÍ SERVIS

OLMOUC 1989

Karel Čapek - Pohádka a skutečnost

... Naprosto se nesmíme oddávat pocitu, že máme vyhráno, jinak bychom byli jednoho dne trapně překvapeni, až se ukáže, že druhé kolo dlouhého zápasu musíme některými oběťmi zaplatit my. Mohl by se potom urodit pocit, že jsme druhou etapu boje prohráli. Byl by to pocit příliš bezstarostných tvorů, přesvědčených, že se jim nemůže nic stát. Tu a tam se s takovým duchem setkáváme, je to sice optimismus, ale můžeme říci, že optimismus statečný. Ke statečnosti totiž náleží především se dívat nebezpečí v tvář a čelit mu. Tedy ten pocit, že se nám nemůže nic stát, protože jsme v právu a že to ostatní svět musí nahlížet a držet s naším právem, patří taky do utěšené pohádky; ve skutečnosti se právo bude muset pořád namáhavě dokazovat jak činy, tak slovy. Bude nám třeba hodně ovládat svůj temperament v takzvaných spontánních reakcích, ale a zato projevit daleko, daleko více energie v trpělivém i důrazném hájení pravdy a práva, které chceme a musíme mít docela jasně na své straně. Konkrétně řečeno, měli bychom bojovat více s velkými lžemi a ještě většími hesly, jež roznášejí větry nad naší zemí i ostatním světem.

V tomto ohledu by naše pasivita byla opravdu až příliš bezstarostná. Proti násilí se bojuje rukama a zbraní; ale proti nepravdě a nepravu, proti fanatismu a demagogii se bojuje slovem a svědomím. Ve světové při o právo asi neplatí přísloví, že moudřejší ustoupí.

Z článku otištěného v letech 1938 a 1968

Informace o situaci na některých vysokých školách:

Ostrava - báňská - 4 fakulty, 6000 studentů
- začíná spolupráce se stávkovými výbory na "baňách", šachta Prezident Gottwald ruší III, pokud bude generální stávka, vyfárají a půjdou s námi

- není OKUPAČNÍ STÁVKA - jsou na kolejích
- rektor odstupuje, děkan také, AF existuje
  - Pedagogická - 1600 studentů, 300 chodilo do školy
- prakticky stejné
- nejednota
- AF existuje

Zlín - technologická fakulta - 400 studentů
- perfektní práce, týmy, počítače

- Lednice - zahradnická fakulta VŠZ Brno - 350 studentů, 100 aktivně zapojeno
- přešli na okupační stávku
- první týden špatné - vyhrožování

Brno - 11 fakult, okupační stávka teď, jediná elektrotechnika ne
- vysoké školy vojenské - kritické, VAAZ - strážné

Liptovský Mikuláš - dobrý, pohoda

Vyškov - činnost dobrá

Z názorů účastníků

Dne 4.12. jsme pokračovali v práci s pedagogy UP. Tentokrát jsme navštívili PČP, resp. některé její pedagogy, a položili jsme jim tyto otázky:

1. Myslíte si, že včera ustanovení FV splňuje představy široké veřejnosti?
A více?
2. domníváte se, že nynější postup vedení KSČ odpovídá současné situaci?
3. ke kterému ideově politickému proudu ve svobodné společnosti byste inklinovali?
4. Naše pedagogika má skvělé základy položené už pracemi Janem Amose Komenského. vycházelo se z nich v posledních letech?

Doc. PhDr. A. Novák CSc.

1. Vím, že široká veřejnost kritizuje malé zastoupení členů jiných politických stran. Dle mého soudu by toto zastoupení mělo být větší. Ale na druhé straně si myslím, že představitelé vlády a další ministři by měli mít možnost svoji koncepci realizovat.
2. Stávající ÚV není kompetentní vyjadřovat názor strany. Měl by být co nejdříve zvolen mimořádný sjezd.
3. Jsem členem strany, proto budu i nadále zastávat Marx. - Len. ideový názor.
4. Profesijně pedagogicky to říci nemohu. Tradice je velmi živá, ovšem do jaké míry pedagogika tyto práce realizovala, to nemohu posoudit.

Prof. D. Janoušek

1. Moji představy nesplňuje. Bylo by zapotřebí ustanovit vládu na širším koaličním základě, aby zde byla zastoupena pluralita. Také je zde nutnost, aby příslušné rezorty zastupovali odborníci.
2. Byl jsem sklamán. Bohužel mezi nás ani v pátek nepřišli představitelé ÚV ani FV KSČ a k našim problémům se nevyjádřili. Nynější postup tedy neodpovídá současné situaci.
3. Jsem výtvarník a k tvorbě potřebuji svobodu. Tedy se přikloním k tomu proudu, který bude prosazovat svobodu a ideály lidskosti.
4. Můj obor se základy J. A. Komenského vycházel. Já jsem vyjádřil svůj postoj ke Komenskému grafikou "Pravidla života čínerodeho".

Prof. Mgr. J. Clements DrSc.

1. Já se domnívám, že ne. Mění zde reprezentativní zastoupení stranické, nostratické a zástupců jiných politických stran. Obnova by měla být radikálnější.
2. Myslí si, že strana by měla postupovat aktivněji, doposud je dosti v pasivitě. Ani ÚV ani FV KSČ nevyjadřují konkrétní stanoviska.
3. Jsem komunist, ale bez ohledu na ideově politické proudy je nyní životním křeslem hodnotit lidi dle pozitivní práce.
4. V mém oboru antropologie vycházíme z díla J. A. Komenského, neboť jeho pedagogické principy jsou odvozeny z fyziologie dětského věku, i když fyziologie jako obor tehdy ještě neexistoval. Komenským přibližují ke zvláštnostem dětského vývoje v jeho různých etapách. Je mi líto konstatovat, že dosud zdaleka nebyly jeho myšlenky a této oblasti zcela realizovány.

Mgr. J. Dušek, CSc.

1. Jedním z předpokladů demokratické, humanitní i spravedlivé společnosti je to, aby její členové, ať již v demokratických volbách nebo zvolení, nebo i ti, u kterých se tak dosud nestalo, chtějí získat důvěru občana,

ořili pravdu za každých okolností a také plnili své sliby. A to se ustanovením nové federální vlády nestalo. Není možné slibovat vládu široké koalici, když výsledkem je vláda, kde jedna politická strana má 3/4 všech ministrů včetně nejdůležitějších resortů. Myslím si, většina občanů chce poctivě pracovat, ale takové výsledky mohou, leden ke špatným zkušenostem z minulosti, jen vzbudit nedůvěru občanů vládě jako celku, i když třeba celá řada vládních prohlášení může být i značně upřímná.

Částečně jsem na to již odpověděl v minulé otázce. Současné vedení KSČ se odsouhlasilo některá usnesení, že se vzdává vedoucí úlohy ve státě, druhé straně však je zde celá řada snah, které vzbuzují obavu, že jsou pouhé prohlášení. V tomto směru je postup vedení KSČ buď nediplomatický, upřímný a nebo dokonce toto vedení spoléhá na jiné řešení než demokratické. Zkoušet trpělivost národa tímto způsobem je velmi neprozíravé a potvrzuje oprávněnost ztráty důvěry.

Nikdy jsem nebyl členem žádné politické strany. V současné době mohu nastatovat, že by mě vyhovoval takový ideově politický proud, který by jen proklamativně, ale i ve skutečnosti propagoval demokratické a humanistické tendence a soustřeďoval lidi, kteří chtějí poctivě pracovat v naší svobodný stát a dbát také o to, abychom žili ve zdravém životním prostředí a pokusili se ho dokonce i zlepšit.

Bohužel musím přiznat, že nikoliv. V oficiální školské politice jsme spíše řídili cizí vzory a na velikost Komenského jsme museli být lastně také upozornění odjinud. I když bych chtěl na obranu našich pedagogů říci, že velmi mnoho z nich na různých typech škol se řídilo zásadami Komenského bez ohledu na jin předkládané cizí pedagogické vzory.

Návrh akčního programu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČSR

vychází ze změn v Ústavě ČSSR a požadavků veřejnosti, politických a ústavních organizací Národní fronty a Občanského fóra. Zahrnuje úkoly a stanovisek a požadavků studentů. Zahrnuje úkoly, které je třeba rychle řešit. Vybíráme nejzajímavější:

1. Připravit Projekt výchovně vzdělávací soustavy pro potřeby demokratické socialistické společnosti.
2. Zvýšit do roku 2000 podíl středoškolsky a vysokoškolsky vzdělaných odborníků o 50 %.
3. V zákoně o vysokých školách zakotvit účast studentů na řízení vysokých škol a uplatnit princip akademických svobod na půdě vysokých škol. Předložit návrh novel školských zákonů veřejné diskusi. Doporučit jej zákonodárným orgánům, aby mohl nabýt účinnosti k 1.7.1990.
4. Na základních a středních školách upravit obsah výuky, aby byl v souladu s vědeckými poznatky a principy humanity. Ruší se klasifikace v občanské nauce ve školním roce 1989/90 a volitelný maturitní předmět "Občanská nauka".
5. Na vysokých školách zrušit výuku předmětů marxismu-leninismu a vědeckého ateismu. Od letního semestru tohoto školního roku zavést výuku společenských věd. Zrušit marxismus-leninismus jako součást státní závěrečné a státní rigorózní zkoušky. Zrušit ideově politické vzdělávání učitelů na základních, středních a vysokých školách.
6. I sít podnět ke zkrácení základní vojenské služby absolventů vojenských kateder vysokých škol.
7. Navrhnout zrušení všech opatření, kterými se zřizování mládeže do zahraničí a studia na zahraničních školách.
8. Přehodnotit dopadání opatření zřizování a řízení výzkumné práce na vysokých školách tak, aby učitelé výzkumní pracovníci i studenti měli možnost vstoupit do v souladu se svými zájmy a potřebami společ-

9. Doporučit, aby s platností od 1.2. 1990 byly zavedeny slevy v železniční, autobusové a letecké vnitřestátní dopravě pro mládež v souladu s již připraveným návrhem federálního ministerstva dopravy a spojů.
10. Změnit přístupy státních orgánů k oblasti tělovýchovy, sportu a turistiky.

Vojenská katedra
Univerzity Palackého Olomouc
Dne 5.12.1989

VYHLÁŠKA

k udělení z á p o č t u z vojenské přípravy

za 15. čer. roku 1989/90

Zápočty za zítání semestr z vojenské přípravy budou uděleny ke dni 20.11. 1989. Zápočet bude udělen studentům, kteří splní podmínky pro udělení zápočtu v těchto termínech:

- 18. prosince 1989 - PrF počáteční ročník
- 19. prosince 1989 - PrF závěrečný ročník
- 21. prosince 1989 - PrF + PrF závěrečný ročník
- 22. prosince 1989 - PrF + PrF počáteční ročník

vždy od 8.00 - 11.00 hodin na VK UP Wurmova 7.

U LF budou uděleny zápočty v těchto termínech:

- 19. prosince 1989 - počáteční ročník
v době od 14.00 - 17.00 hodin
- 21. prosince 1989 - závěrečný ročník
v době od 8.00 - 11.00 hodin

na VK UP Wurmova 7.

K zapsání zápočtu se studenti mohou dostavit v občanském oděvu. Studenti, kteří nesplňují podmínky pro udělení zápočtu, mohou podmínky pro udělení zápočtu splnit.

- počáteční ročník - do termínu zkoušky
- závěrečný ročník - do 15. 6. 1990

Vedoucí VK UP
Ing. Štefan V r t o ch

Jak nosit trikoloru

Čs. trikolora se skládá z národních barev v pořadí bílá, červená, modrá, na rozdíl od Francouzů, kteří mají pořadí modrá, bílá, červená. Ve stejném pořadí musí následovat i na naší hrudi, tedy bílá, červená, modrá. Jsou-li pruhy svislé, musí mít barvy z pohledu protistojícího posloupnost zleva doprava. Takže nejbliže naší levé ruky je pruh modrý.

Svobozné slovo

dne 27.11. 1989

**INFORMACE - AKTUALITY Z 5. 12. 1989 /ZPRACOVÁNO DLE DENNÍHO TISKU,
ROZHLASU A TELEVIZE/**

RP - Vedoucí představitelé Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR na setkání představitelů členských států Varšavské smlouvy v Moskvě prohlásili, že vstup jejich vojsk do Československa v roce 1968 znamenal vněškování do vnitřních záležitostí svazovaného Československého státu a musí být odsouzen. Tento prohlášení však přerušil demokratickou obnovu Československa a měl dlouhodobé nepříznivé důsledky.

Sv. sl. - V Praze ustavila spisovatelská organizace Obce spisovatelů. Předsedou byl zvolen Václav Havel.

Sv. sl. - Konkrétní funkční zaměření některých členů FV: - 1. místopř.
vlády ČSSR M. Čalch má na starosti legislativní otázky

- místopř.

vlády ČSSR J. Hrončíka - otázky vzdělávání, kultury a církevních záležitostí

- ministr

vlády ČSSR F. Reichel - oblast vědy, techniky a životního prostředí

- ministr

vlády ČSSR V. Roth - řízení sdělovacích prostředků

Sv. sl. - Praha, sdružení stávkových výborů průmysl. podniků a dalších institucí vydalo prohlášení, v němž nesouhlasí se složením nové vlády. Požaduje program, prohlášení předsedy L. Adamec za nedostatečný. Sdružení podporuje koordinační centrum OČ a VFN.

SL. - OKRESNÍ KONFERENCE SPRÁVY SE USKOTIČILY V OLČOVCI 10. 12. A KRAJSKÉ 16. NEBO 17. 12. KONFERENCE PROJEDNALY NÁVRHY AKČNÍHO PROGRAMU KSČ, DLEŽITÉ JE, ŽE VEDLE VOLBY DELEGÁTŮ MOHOU TATO KONFERENCE PŘEDLOŽIT ÚV KSČ JMENOVANÉ NÁVRHY NA NOVÉ ČLENY A KANDIDÁTY ÚV KSČ A ČLENY ÚSTŘEDÍ KSČ.

Zemědělské noviny - V článku Jaký vlastně byl XI. sjezd JZD. Pracovní představenstvo sjezdu povolilo 90 sekund pro vystoupení zástupců OČ. Po zvonec o potřebě zhodocení uplynulých 40 let se zvedl ve sjezdovém sále uragán. Vypadalo to, že křičí, píská a dupe celý sál. Ale my jsme slyšeli a viděli, že tento uragán rozpoutala galérie, kde seděli zástupci stranických a státních orgánů z celé republiky. Pořadatelé ministerstva nechali studenty s materiály OČ nejdříve na mrazu před vchodem do Paláce kultury, po několika hodinových intervencích je pustili do vchodu. Nedovolil jim však ani občerstvit se v restauračních zařízeních v přízemí, dokonce je nepustili ani na záchod. Nejsmutnější na věci bylo, že šlo zejména o studenty VŠB v Praze, tedy o vlastní novou krev zemědělců. ZE ZVOLENÝCH DELEGÁTŮ BYLO 1417 ČLENU KSČ, 2 ČLENOVÉ ČSL A 1 ČLEN ČSS. PRVNÍHO DNE JEDNÁNÍ SE ÚČASTNELO 1 754 DELEGÁTŮ.

RP, LD - Na pondělní manifestaci na Václavském náměstí většina řečníků protestovala proti složení rekonstruované Federální vlády. Václav Malý vyhlásil: 1. svobodné volby nejpozději do konce roku 1990

2. OČ a VFN vstoupí do voleb se společnými kandidátkami

3. OČ a VFN také po volbách umožní organizovat politickou činnost těm občanům, kteří se nestanou členy některé z existujících politických stran

Jiří Černý: "Nepochopili soudobá moc volání této chvíle, vyzveme k další gen. manifestační stávce na pondělí 11. 12. Po stávkách nikdo z nás netouží, ale je to zatím jediný způsob, jak mohou občané ukázat, co chtějí.

NOVÁ ČESKÁ VLÁDA
 8 členů vlády (1 předseda) jsou členové KSČ
 2 členové Československé strany lidové
 2 členové Československé strany socialistické
 5 ministrů bez politické příslušnosti

Fr. Pitra (KSČ) předseda
 Miroslav Toman (KSČ) první místopředseda
 Petr Mišou (ČSS) místopředseda
 Antonín Baudiš (ČSL) místopředseda
 Jiří Nikodým (KSČ) ministr financí, cen a mezd
 Ludvík Motyčka (ČSL) ministr výstavby a stavebnictví
 Milan Adám (ČSS) ministr školství, mládeže a TV
 Milan Lukeš (KSČ) ministr kultury
 Pavel Klener (-) ministr zdravotnictví a soc. věci
 Dagmar Burešová (-) ministryně spravedlnosti
 Antonín Hrazdára (KSČ) ministr vnitra a životního prostředí
 Petr Hojer (KSČ) ministr průmyslu
 Jan Vedeňmal (KSČ) ministr zemědělství a výživy
 Jaroslav Boček (KSČ) ministr lesního a vodního hospodářství a dřeva-
 zpr. průmyslu
 Vlasta Štěpánová (-) ministryně obchodu a cestovního ruchu
 Stanislav Kufářík (-) ministr. předseda VLK
 Bedřich Moldan (-) ministr vlády ČSR

Hlas y horníků při setkání
 zástupců stávkových výborů OKR
 v sobotu 2. 12. na DOLE HLUBINA

Důl Hlubina : Je smělé, aby výrobní náměstek řídil hornické fórum celého Dolu Ostrava, jak zde bylo řečeno.

Důl Staříč : Už dneska musíme zrušit Lidové milice.

Důl Dukla : Studenské požadavky dosud nejsou splněny.

Důl ČSM : Musíme se ostře distancovat od představitelů kraje, zkompromitovaní funkcionáři musí sami odejít a odevzdat vyznamování. Je třeba zrušit sbytečné třídní rekordy, mladí horníci používají drogy, aby vydrželi.

Důl Vít. únor : Práce závodních lékařů je v první řadě bordel. ROK je šek závodu, vytvoříme nezávislé odbory.

Důl Zápotocký : Lidové milice ať okamžitě odevzdají armáde zbraně.

Báňské stavby : Občanské fórum je pro všechny čestné chlapy.

Důl Chlebovice : Straníci jsou ti, kteří se straní práce. Nož řádat, raději budu šít boty, jen aby bylo zdravo v naší zemi.

Důl Gottwald : Nevěřme tolik OČ, nevíme, co vydá za program v budoucnosti.

Důl Šverma : To, co se děje se zdravím hornických národů, to je genocida, když jsem přišel na hygienu, tak mi tí Mengelové řekli, že máme na šachtě čistší vzduch než před rudníci.

Báň. záchr. služba : Od počátku roku do 30. 11. jsme měli pod zemí dva a dvě smrtelných úra

K a m - z a č í m

- Středa - 11.00-13.00 aula FF - Společné setkání věřících studentů
16.00 aula FF - poslech. pořad PINK FLOYD
16.00 TULF - přednáškový večer ARO
18.00 - FF, posluch. č. 18 - PhDr. Horejsek - beseda o letech 1968/69
19.00 - Kostel sv. Michaela - MODLITBY A PÍSNĚ věřících studentů
19.00 - U-klub - DISCO
19.00 - S-klub - Správně
20.15 - aula FF pan Tomský - přední exilový vydavatel čs. literatury v Evropě
- Čtvrtek - 18.00 - S-klub - klubforum - Dialog u kulatého stolu
20.00 - aula FF - setkání věřících i nevěřících studentů se zástupci církvi

PROHLÁŠENÍ Z PORADY SBORU BISKUPŮ A ORDINÁŘŮ ČSR (5. 12. 1989)

vybíráme: V této vážné době apelujeme na nejvyšší státní autority, aby dialog s českou veřejností byl veden opravdově a zodpovědně. Podporujeme spravedlivé požadavky po svobodě a demokracii. Současně ujišťujeme naši veřejnost, že katolická církev nežadá a nebude žádat žádná privilegia a natouží a nebude usilovat o uchopení moci. Naším posláním je služba Bohu a spásná pomoc člověku. Vyprošujeme Boží požehnání našim studentům a všem občanům, kteří usilují o dobro naší vlasti...

- podepsáni - František Vaňák - biskup, apošt. administrátor olomoucký
Josef Koukl - biskup litoměřický
Karel Otčenášek - biskup, apošt. administrátor královohradecký
Antonín Liška - světící biskup pražský
Ludvík Horký - administrátor diecéze brněnské
Karel Jonáš - administrátor diecéze královohradecké

ZAZNĚLO V ZÁKULISÍ

- Klíčová data ze života Karla Urbánka
1941 - narozeniny
1950 - maturita
1962 - vstup do strany
1964 - zaměstnanec železniční stanice Boskovice
1970 - náčelník železniční stanice Boskovice
1989 - generální tajemník ÚV KSČ

Prognóza - leden 1990 - zaměstnanec železniční stanice Boskovice

DAJÍ-LI VÁM NALINKOVANÝ PAPIR, PIŠTE NAPŘÍČ

1963

ODMÍTÁME NARČENÍ, ŽE JSME ZMANIPULOVÁNÍ !

Kolektiv manipulač dělníků ČKD